

HA 303. KK. 89/1

PL ISSN 0023-5903

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXXIX

Nr 1

WARSZAWA 1982

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXXIX
1982

1

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1982

KOMITET REDAKCYJNY

Ludwik Bazylow, Aleksander Gieysztor, Tadeusz Jędruszczak (redaktor), Irena Koberdowa, Witold Kula, Czesław Madajczyk, Marian Małowist, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (zastępca redaktora), Edward Potkowski (sekretarz), Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck, Andrzej Skrzypek (sekretarz), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Jerzy Topolski, Marian Wojciechowski.

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN

00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 3002+138 egz. Ark. wyd. 21,5. Ark. druk. 14,5+0,75 wkładka. Papier druk. sat. kl. V, 71 g. 70×100 Oddano do składania 30 XI 1981 r. Podpisano do druku 25 VI 1982 r. Druk ukończono w sierpniu 1982 r. Zam. nr 602/81. Z-86. Cena zł 90,—

Drukarnia Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

СОДЕРЖАНИЕ

Бернард Тепфер — Роль оксфордского и пражского университетов в развитии концепций раннего периода реформации (конец XIV начало XV вв.)	3
Анджей Рахуба — Литовская оппозиция в отношении похода Яна Казимежа на Россию (1663/4 гг.)	15
Александр Лучак — Концепция развития общества согласно политической мысли крестьянского движения в 1918 - 1939 гг.	31
Роман Кораб-Жебрык — Попытка оценки эффективности усилий партизанской Армии Крайовой	49

ОБЗОРЫ — ПОЛЕМИКИ — ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Ежи Сковронек — Научные конференции по случаю 150-летия ноябрьского восстания	77
Генрик Виснер — Попытки создания постоянной казны в Литве. Из истории государственных финансов времен Вазов	85

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Стефан Кеневич — <i>Польский биографический словарь. Т. XXV</i>	91
Збитцев Яблоньски — Люди сцены в двадцати пяти томах <i>Польского биографического словаря</i>	95
Станислав Бьлина — Еретики в обществе	105
Юзеф Хлебовчик — О национализме в целом и в частности а сербском и хорватском в особенности	119
Анджей Брожек — Понятие „Volk” и „Nation” в истории Германии	129
Веслав Маевски — Из методической проблематики <i>Комментариев</i> Порвита	145
Лех Тржетяковски, Збыслав Рыковски, Веслав Владыка — <i>Познанский июнь 1956</i>	153
Хроника	206
In memoriam	214

TABLE DES MATIÈRES

Bernhard Töpfer — Rôle des universités d'Oxford et de Prague dans le développement des idées sur le début de la Réforme (fin XIV ^e - début XV ^e s.)	3
Andrzej Rachuba — L'opposition lituanienne à l'expédition de Russie de Jan Kazimierz (1663 - 1664)	15
Aleksander Łuczak — Le développement de la société d'après les idées politiques du mouvement populaire en 1918 - 1939	31
Roman Korab-Zebryk — Essai d'appréciation de l'efficacité de l'effort des Résistants de l'Armée de l'Intérieur AK	49

REVUES — POLÉMIQUES — PROPOSITIONS

Jerzy Skowronek — Conférences scientifiques à l'occasion du 150 ^e anniversaire de l'insurrection de novembre	77
Henryk Wisner — Les tentatives de formation d'un Trésor permanent en Lituanie. Parmi l'histoire des finances de l'époque des Vasa	85

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Stefan Kieniewicz — <i>Dictionnaire biographique polonais</i> T. 25	91
Zbigniew Jabłoński — Les gens de la scène dans les vingt-cinq volumes du <i>Dictionnaire biographique polonais</i>	95
Stanisław Bylina — Les hérétiques dans la société	105
Józef Chlebowczyk — Le nationalisme en général, et le nationalisme serbe et croate en particulier	149
Andrzej Brożek — Les notions „Volk” et „Nation” dans l'histoire d'Allemagne	129
Wiesław Majewski — Parmi les problèmes méthodiques <i>Des Commentaires</i> de Porwit	145
Lech Trzeciakowski, Zbysław Rykowski, Wiesław Władyka — Juin 1956 à Poznań	153
Chronique	206
In memoriam	214

SPIS TREŚCI

Bernhard Töpfer — Rola uniwersytetów oksfordzkiego i praskiego w rozwoju koncepcji wczesnoreformacyjnych (koniec XIV — początek XV w.)	3
Andrzej Rachuba — Opozycja litewska wobec wyprawy Jana Kazimierza na Rosję (1663/4 r.)	15
Aleksander Łuczak — Koncepcja rozwoju społeczeństwa w myśli politycznej ruchu ludowego w latach 1918 - 1939	31
Roman Korab-Zebryk — Próba oceny efektywności wysiłku partyzanckiego Armii Krajowej (Materiał dyskusyjny)	49

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Jerzy Skowronek — Konferencje naukowe z okazji 150-lecia powstania listopadowego	77
Henryk Wisner — Próby utworzenia skarbu stałego w Litwie. Z dziejów skarbowości doby Wazów	85

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Stefan Kieniewicz — <i>Polski Słownik Biograficzny</i> tom XXV	91
Zbigniew Jabłoński — Ludzie sceny w dwudziestu pięciu tomach <i>Polskiego Słownika Biograficznego</i>	95
Stanisław Bylina — Heretycy w społeczeństwie. Świadectwo czeskich źródeł inkwizycyjnych z XIV wieku	105
Józef Chlebowczyk — O nacjonalizmie w ogóle a serbskim i chorwackim w szczególności (W związku z pracą W. D. Behschnitta na temat nacjonalizmu wśród Serbów i Chorwatów 1830 - 1914)	119
Andrzej Brożek — Pojęcia „Volk” i „Nation” w historii Niemiec	129
Wiesław Majewski — Z problematyki metodycznej <i>Komentarzy</i> Porwita	145
Lech Trzeciakowski, Zbysław Rykowski, Wiesław Władyka — Poznański Czerwiec 1956	153

*

H. R. Loyn, <i>The Vikings in Britain</i> — Maja J. Gąssowska	163
G. Duby, <i>Les trois ordres ou l'imaginaire du féodalisme</i> — Elżbieta Wilamowska	164
Bürgerschaft und Kirche. Stadt in der Geschichte — Ireneusz Czarcziński	168
A. Makowska, Prywatne miasto Staszów i dobra staszowskie — Jacek Sobczak	170
J. L. Sutton, <i>The King's Honor The King's Cardinal. The War of the Polish Succession</i> — Jerzy Wojtowicz	173
The American and European Revolutions, 1776 - 1848, sociopolitical and ideological aspects — Zofia Libiszowska	176

Dzieje Uniwersytetu Warszawskiego 1807 - 1915 — Andrzej Wierzbicki	179
A. Barszczewska-Krupa, Reforma czy rewolucja. Koncepcje przekształcenia społeczeństwa polskiego w myśli politycznej Wielkiej Emigracji 1832 - 1863 — Sławomir Kalembka	181
Die Protokolle des österreichischen Ministerrates (1848 - 1867) — Adam Galos	184
L. H. Gann, P. Duignan, The Rulers of British Africa 1870 - 1914 — Marek Czaplinski	186
L. D. Orton, Polish Detroit and the Kolasinski Affair — Krzysztof Groniowski	189
K.v. Jena, Polnische Ostpolitik nach dem Ersten Weltkrieg. Das Problem der Beziehungen zu Sowjetrussland nach dem Rigaer Frieden von 1921 — Piotr Łossowski	191
W. Materski — Polska a ZSRR 1923 - 1924. Stosunki wzajemne na tle sytuacji politycznej w Europie — Andrzej Skrzypek	195
W. N. Bielecki, Wstriezca w Potsdamie — Wojciech Materski	197
J. W. Borejsza, Rzym a wspólnota faszystowska. O penetracji faszyzmu włoskiego w Europie Środkowej, Południowej i Wschodniej — Marek Borucki	200
P. Zaroń, Armia Polska w ZSRR, na Bliskim i Środkowym Wschodzie — Jacek Ślusarczyk	202

KRONIKA

O nauczaniu historii w szkole — Zofia Kozłowska	206
Przyczyny i konsekwencje października 1956 r. — Maria Nowak-Kiełbikowa	208
Z dziejów 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK — Tadeusz Kondracki	211
Konferencja polsko-szwedzka — Maria Bogucka	212

IN MEMORIAM

Władysław Dziewulski (16 II 1904 - 23 III 1981) — Andrzej Brożek	214
Władysław Czaplinski (3 X 1905 - 17 VIII 1981) — Zbigniew Wójcik	215
Michel François (1906 - 1981) — Aleksander Gieysztor	221

LISTY DO REDAKCJI

O książce R. Daleckiego, <i>Armia Karpaty</i> — 1939 — Eugeniusz Buczyński	224
--	-----

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO

Warunki prenumeraty
Cena prenumeraty krajowej

rocznie zł 360,—
półrocznie zł 180,—

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch”, oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach:

- do 25 listopada na I półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do 10 czerwca na II półrocze roku bieżącego.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju, zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”, w miejscowościach zaś, w których nie ma Oddziałów RSW — w urzędach pocztowych.

Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmują RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1531-71 — w terminach podanych dla prenumeraty krajowej.

Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zleceniodawców instytucji i zakładów pracy.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN-Ossolineum-PWN, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter) 00-901 Warszawa oraz w księgarniach naukowych „Domu Książki”.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly through the

Foreign Trade Enterprise
ARS POLONA

00-068 Warszawa. Krakowskie Przedmieście 7. Poland.

Our bankers:
BANK HANDLOWY WARSZAWA S. A.

Kwart. Hist. R. LXXXIX, z. 1, 1982.

Indeks 36310